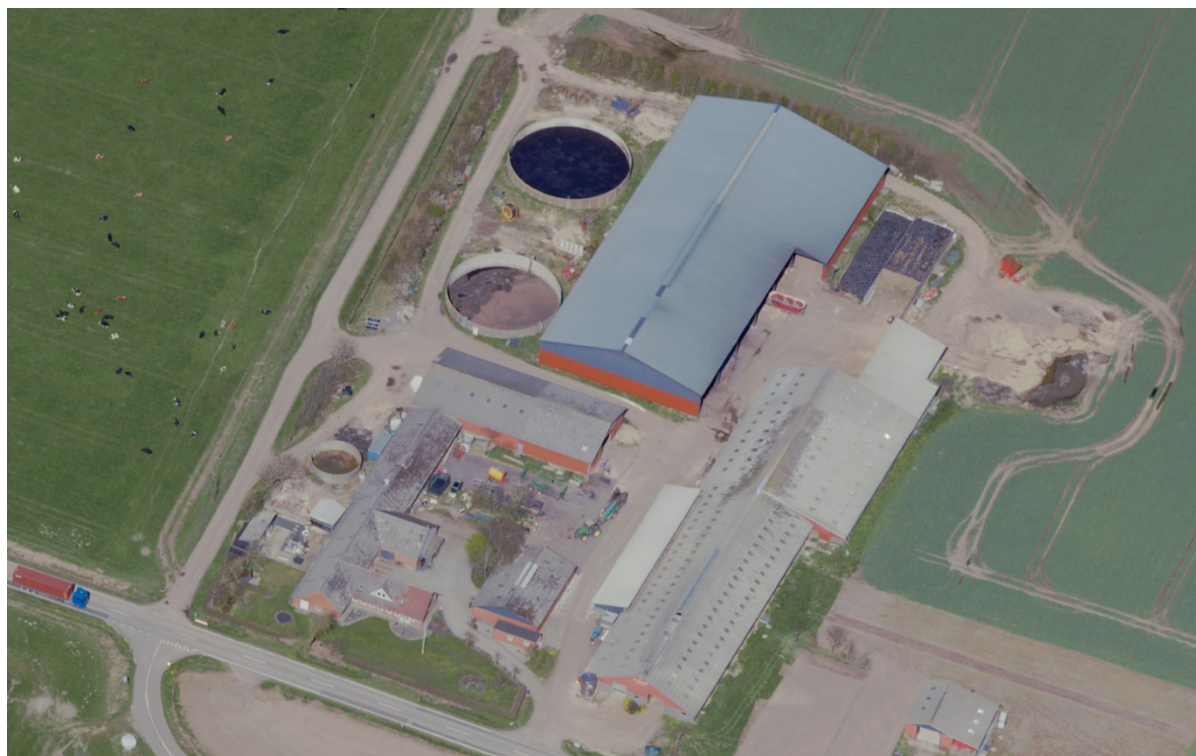

Ansøgning om § 16 b miljøtilladelse

Trøjborgvej 18
6261 Bredebro

Ansøgning om miljøtilladelse til lovliggørelse af tidligere ejers tilbygning til kostald,
etablering af en ny kalveplads samt inddragelse af en foderlade til stald

● **Kolding**
Niels Bohrs Vej 2
7634 1700

● **Vojens**
Billundvej 3
7320 2600

● **Aabenraa**
Jens Terp-Nielsens Vej 13
7436 5000

● **Odense**
Munkehatten 1A th
7436 5000

spiras.dk

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5)

Ansøger og ejer	Christian Degn Clausen Trøjborgvej 21 6261 Bredebro Mobil:2072 9581 degnclausen@hotmail.com
Husdyrbrugets adresse	Trøjborgvej 21 6261 Bredebro
CVR-nummer	39329786
CHR-nummer	51041
Kommune	Tønder Kommune
Ejendomsnummer	9971599
Matrikel-nr.	Matrikel: 227 – Visby Ejerslav, Visby m.fl.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Trøjborgvej 21, 6261 Bredebro og Kanalvej 18, 6280 Højer
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningsskema	249578
Rådgiver	Ulla Refshammer Pallesen Spiras, CVR-nr. 21111511 Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa E-mail: upa@spiras.dk Tlf.: 6155 8262

Forord / læsevejledning

Denne ansøgning beskriver det ansøgte projekt på Trøjborgvej 18, 6261 Bredebro. Ansøgningen indeholder sammen med ansøgningsskemaet i Husdyrgodkendelse.dk alle de oplysninger, der skal indsendes i forbindelse med en ansøgning om § 16 b tilladelse efter Husdyrbrugloven¹ samt bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v.² De angivne parenteser med bogstaver og tal i de følgende overskrifter henviser til oplysningskravet jf. bilag 1 i bekendtgørelsen.

Tabeller og figurer (skærmdumps fra Husdyrgodkendelse.dk) samt kort tegnet af Spiras i AgroGIS er angivet uden kildehenvisning. Udsnit af luftfoto på forsiden er skråfoto fra Klimadatastyrelsen. Øvrige figurer og tabeller er angivet med kildehenvisning.

Ud over dette word-dokument med tilhørende bilag er der i forbindelse med ansøgningen indsendt en kapacitetsberegning for den maksimale forventede produktion samt et bilag over opgørelsen af produktionsarealerne. Det antages, at det er tilstrækkeligt at offentliggøre word-dokumentet i forbindelse med sagsbehandlingen.

Ansøgningen er udarbejdet på baggrund af oplysninger modtaget fra Christian Degn Clausen, der står inde for, at oplysningerne om selve husdyrbruget er korrekte.

---

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr 520 af 01/05/2019

² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 1089 af 16/10/2024

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5)	2
Forord / læsevejledning	3
1. Indledning	5
2. Husdyrbruget og det ansøgte	6
2.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5)	6
2.1.1 Produktionsarealer	6
2.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	7
2.1.3 Drift af anlægget	8
2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)	9
2.3 Kumulation og produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)	9
2.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)	9
2.5 Ammoniakemission og -deposition samt biodiversitet (B5, B4)	12
2.6 Lugtemission (B6, B4)	16
2.7 Øvrige emissioner og gener (B7)	18
2.7.1 Støj (B7)	18
2.7.2 Rystelser og vibrationer (B7)	18
2.7.3 Støv (B7)	18
2.7.4 Lys (B7)	18
2.7.5 Skadedyr (B7)	18
2.7.6 Transporter (B7)	19
2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8)	20
2.8.1 Døde dyr (B8)	20
2.8.2 Affald (B8)	20
2.8.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)	20
2.8.4 Råvarer (B7)	20
2.8.5 Energiforbrug (B8)	21
2.8.6 Vandressourcen og vandforbrug (B8)	21
2.8.7 Spildevand og restvand (B8)	21
2.9 Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)	22
2.10 Klima	22
2.11 Forslag til egenkontrol (B7)	23
2.12 BAT-Ammoniakemission (B9)	23
2.13 Grænseoverskridende virkninger (B10)	23
2.14 Alternativer løsninger og 0-alternativet	24
2.15 Erhvervsmæssig nødvendighed	24
2.16 Oplysninger om konsulenten (A4)	24
3. Screening af om projektet er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering (D1-3)	24
4. Konklusion	25
5. Bilag	25

1. Indledning

Denne miljøansøgning indsendes for at få lovliggjort tidligere ejers tilbygning til kostalden samt til at etablere en ny kalveplads og inddrage en foderlade til stald. Den nuværende produktionstilladelse til husdyrbruget er en § 12 miljøgodkendelse fra 2009 til 180 malkekøer, 51 småkalve 0-6 mdr., 148 kvier/stude 6 mdr. til kælvning, 20 tyrekalve 0-6 mdr., 50 ungtyre 6 mdr. til slagtning og 2 heste. Godkendelsen er udnyttet.

Trøjborgvej 18 drives økologisk og ansøgningen er til fortsat økologisk drift.

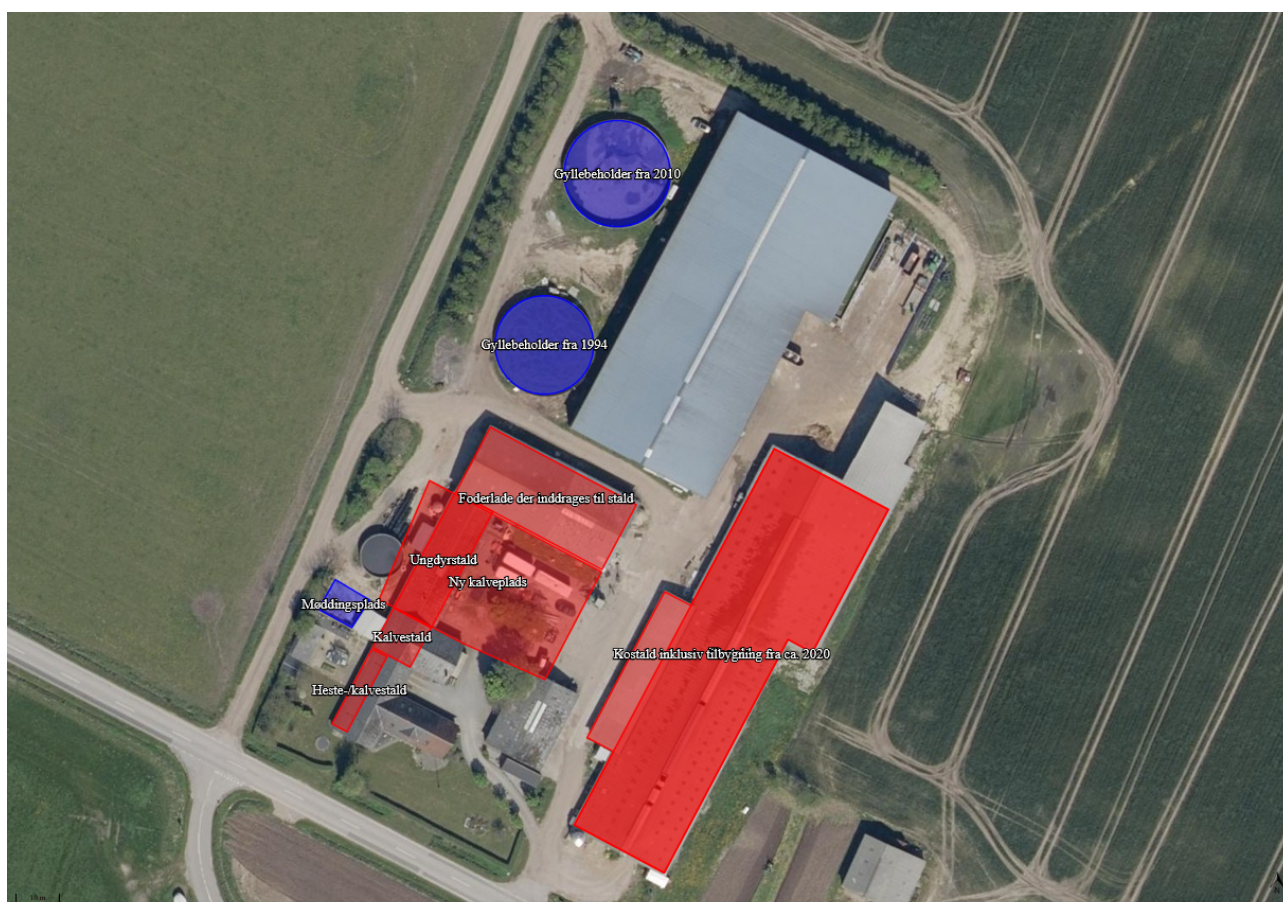
De nuværende regler bygger på nyeste viden. Det er således ikke antallet af dyr og dyrenes vægt, der er bestemmende for lugt- og ammoniakemissionen, men derimod produktionsarealernes størrelse. Produktionsarealerne defineres som det areal, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning, og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

2. Husdyrbruget og det ansøgte

I det følgende beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition, støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

2.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5)

Husdyrbrugets bygninger og anlæg ligger samlet. Stalde, gyllebeholdere, øvrige driftsbygninger og stuehuset fremgår af figur 1 og bilag 1. Ensilagepladserne ligger i den sydlige del af den store foderlade øst for gyllebeholderne.

Figur 1: Husdyrbrugets stalde og opbevaringsanlæg

2.1.1 Produktionsarealer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for både den ansøgte drift, nudriften og driften for 8 år siden.

Produktionsarealerne for nudrift og 8 års drift er opgjort ud fra staldtegninger samt ejers opmålinger af dybstrøelsesarealer, afstande for nakkebomme samt mål på vandkar mv.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Kostald	2660	Naturlig ventilation	3 m	(#778216) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	143
				(#778215) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1427
Ungdyrstald	310	Naturlig ventilation	3 m	(#778218) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	33
				(#778217) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	123
Kalvestald	105	Naturlig ventilation	3 m	(#778066) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	90
Heste-/kalvestald	80	Naturlig ventilation	3 m	(#778065) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	40
				(#778064) Heste. Dybstrøelse	0	40
Sum						1896

Tabel 1: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i nudrift og 8 års drift

Tidligere ejer har etableret en tilbygning til kostalden på den vestlige langside. Der er derfor forskel på indtegningen af kostalden i nudrift/8 års drift og i ansøgt drift. I ansøgt drift inddrages foderladen til stald, ungdyrstalden rives ned og der etableres en kalveplads.

Endvidere ansøges om fleksibilitet til at kunne have alle former for kvæg på produktionsarealerne i kostalden samt til alle typer kvæg, heste, får og geder på de øvrige produktionsarealer.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Kalvestald	105	Naturlig ventilation	3 m	(#778068) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	90
Foderlade der inddrages til stald	675	Naturlig ventilation	3 m	(#766775) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	495
Kostald inklusiv tilbygning fra ca. 2020	2935	Naturlig ventilation	3 m	(#768394) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	234
				(#768393) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	143
				(#767048) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	1427
Ny kalveplads	1337	Naturlig ventilation	3 m	(#767023) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	450
Sum						2839

Tabel 2: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i ansøgt drift

2.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af tabel 3. Der sker ingen ændringer for opbevaringslagrene. Den lille gyllebeholder på 346 m³, der er taget ud af drift, rives nu ned og fjernes. Den nordligste gyllebeholder er på 2.600 m³ og den sydligste er på 1.751 m³.

Der ansøges om mulighed for frivilligt at etablere teltoverdækninger på den ene eller begge af de to tilbageværende gyllebeholdere på husdyrbruget. Kommunen bedes derfor vurdere den visuelle påvirkning af teltoverdækningerne. Gyllebeholderne har sider over terræn på ca. 2,5 m. Med 20 graders hældning kommer den højeste telttop op i ca. 7 m over terræn. Dette er lavere end kiphøjden på den store foderlade BBR 9, som har kip ca. 11 m over terræn. Teltoverdækningerne forventes etableret i grå pvc-dug.

På nuværende tidspunkt benyttes møddingspladsen meget begrænset, idet dybstrøelse normalt udmuges direkte fra stald til lastbil, der kører dybstrøelsen til afgang på biogasanlæg. En vis andel af husdyrbrugets gylle køres ligeledes til biogasanlæg. Gyllen afhentes fra fortank på vestsiden af kostalden. Der returneres normalt afgasset biomasse i den nordligste gyllebeholder.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder fra 1994	Flydende				424
Gyllebeholder fra 2010	Flydende				492
Møddingsplads	Fast				72
Nudrift					
Gyllebeholder fra 1994	Flydende				424
Gyllebeholder fra 2010	Flydende				492
Møddingsplads	Fast				72
8 års drift					
Gyllebeholder fra 1994	Flydende				424
Gyllebeholder fra 2010	Flydende				492
Møddingsplads	Fast				72

Tabel 3: Opbevaringsanlæg på husdyrbruget

Afløbsforholdene fremgår af bilag 2. Kanalen i tilbygningen til kostalden er bygget sammen med kanalen i selve kostalden. På kalvepladsen etableres afløb i pladsens sydvestlige hjørne med afløb til fortanken fra den lille gyllebeholder, der er taget ud af drift, hvorfra det vil blive pumpet til gyllebeholder via en ny rørledning. I foderladen som ændres til stald etableres hældning mod pumpeump, hvorfra væske kan suges op vha. slamsuger.

Gyllebeholderne er omfattet af 10 års beholderkontrollen og er kontrolleret sidst i 2023.

Dybstrøelse der lægges på møddingspladsen overdækkes med plast.

Det er en maskinstation, der står for udbringningen af husdyrgødningen. Udbringning sker ved nedfældning eller slæbeudlægning med gyllevogne med læssekran med automatisk tilbageløb af skum til gyllebeholder. Såfremt der udbringes dybstrøelse sker det med gødningsspreder. Det er en maskinstation, der står for al udbringning af husdyrgødning.

På nuværende tidspunkt er det planen, at der kun skal være ungdyr og goldkøer på husdyrbruget, men det kan være, at der på et tidspunkt ønskes at have en blanding af malkekøer og opdræt. Umiddelbart er den skønnede maksimalt mulige produktion på op til 150 køer, 150 kælvekvier 12-24 mdr. og ca. 350 kalve 0-4 mdr. Dette svarer til en normtalsproduktion af ca. 7.077 m³ gylle mv. pr. år fra husdyrbruget inklusiv overfladevand fra den nye kalveplads. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldes ved fuld produktion ved opbevaring i gyllebeholdere. Der er fremsendt kapacitetsberegning til kommunen, der viser, at der er ca. 9,5 måneders opbevaringskapacitet ved maksimal produktion. Der er ikke fraregnet gødning, der afsættes på marken af de udegående dyr.

2.1.3 Drift af anlægget

Driften varetages af 2-3 medarbejdere. Driften af husdyrbruget er beskrevet i de følgende afsnit. Derudover er der følgende faste procedurer på husdyrbruget:

I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn

- Slidte dele repareres eller udskiftes løbende
- Der føres internt flytteregister (dyr registreres i CHR)
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til Daka og antal dyr til slagtning
- Overpumpning til gyllebeholdere overvåges
- Der er sundhedsrådgivning med dyrlægebesøg hver 2. uge

- Der føres journal over medicinforbrug
- Indlægssedler for indkøbt foder gemmes. Der udarbejdes foderplaner, og forbruget af foder registreres.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres årligt i forbindelse med regnskabet
- Der gennemføres 5-årig kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør
- Der udføres kontrol af slukningsudstyr (Falck)
- Der udarbejdes gødningsregnskab og mark- og gødningsplaner for bedriften

2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)

Tilbygningen er etableret med søstensbetonelementer i bunden i gavlene, åben side mod vest, mørkegrå stålplader i den øverste del af gavlene, tag i grå fibercement og ensidig taghældning på ca. 15 grader. Tilbygningen er således opført i de samme materialetyper og farver som bl.a. kostalden og den store foderlade. Der er udvendigt foderbord på vestsiden af tilbygningen.

Forud for etableringen af den nye kalveplads bliver ungdyrstalden BBR 4 og den lille gyllebeholder revet ned og fjernet. Kalvepladsen støbes i asfalt og der etableres fald mod afløb i pladsens sydvestligste hjørne. Vest for kalvepladsen ud mod markvejen vil der ligeledes blive asfalteret.

Teltoverdækningerne vil, såfremt de påsættes, blive grå pvc-duge med 20 graders hældning.

2.3 Kumulation og produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)

I forhold til andre husdyrbrug med eventuel forureningsmæssig forbindelse, så har ansøger dyr på Trøjborgvej 21, der ligger ca. 650 nordvest for husdyrbruget på Trøjborgvej 18 samt Kanalvej 18, 6280 Højer (vinteropstaldning), der ligger knap 1,9 km sydvest for husdyrbruget på Trøjborgvej 18. Da der er mere end 100 m og mere end halvdelen af den ukorrigerede geneafstand, som er på 46,9 m (se afsnit 2.6), er husdyrbruget ikke forureningsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. Trøjborgvej 21 er det nærmeste andet større husdyrbrug.

Kumulation i forhold til ammoniak og kategori 1 natur er beskrevet under afsnit 2.5.

2.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)

Landskabelige udpegninger, naturudpegninger og kulturarv

Ifølge Plandata.dk ligger husdyrbruget i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder. I forhold til landskabelige udpegninger ligger husdyrbruget uden for Særligt værdifuldt landbrugsområde, Bevaringsværdigt landskab, Større sammenhængende landskaber, Kystnærhedszonen og Geologiske bevaringsværdier. Husdyrbruget ligger endvidere uden for udpegninger af Kulturhistoriske bevaringsværdier, Værdifulde kulturmiljøer eller områder der er udpeget som eksisterende eller potentielle Naturbeskyttelsesområder eller Økologiske forbindelser.

Husdyrbruget ligger desuden uden for alle bygge- og beskyttelseslinjer.

Bygningerne fremstår i røde og grå farver opført i metalplader, betonelementer og mursten med tage i grå fibercement og sandwichpaneler.

Det er nødvendigt at fælde nogle enkelte træer, hvor kalvepladsen etableres.

Den begrænsede udvidelse med tilbygningen og kalvepladsen inde i midten af bygningssættet, fældning af nogle enkelte træer, samt nedrivning af ungdyrstalden og den lille gyllebeholder og eventuel påsætning af teltoverdækninger vil ikke ændre væsentligt på husdyrbrugets påvirkning af landskabet. Husdyrbruget vil fortsat fremstå som en samlet enhed.

Der er ifølge Slots- og Kulturarvsstyrelsens hjemmeside ingen registrerede fredede eller ikke-fredede fund i nærheden af Trøjborgvej 18. Uanset dette skal der i forbindelse med gravearbejde være fokus på at stoppe udgravningen og tilkalde Haderslev Museum, hvis der stødes på noget, der kunne være et fortidsminde.

Afstandskrav

Husdyrbruglovens § 6 og § 7 overholdes, idet husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- en nabobeboelse

samt mere end 10 m fra

- ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder
- nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder

I tabellen herunder er afstande jf. Husdyrbruglovens § 6 stk. 1 nr. 4 samt § 8 stk. 1 vist.

Nærmeste sø - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Foderlade der inddrages til stald	237
Gødningslager	Gyllebeholder fra 2010	177

Nærmeste vandløb - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Kostald inklusiv tilbygning fra ca. 2020	268
Gødningslager	Møddingsplads	326

Nærmeste naboskel - Naboskel		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Kostald inklusiv tilbygning fra ca. 2020	36
Gødningslager	Gyllebeholder fra 1994	124

Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed? - Levnedsmiddelvirksomhed		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Kostald inklusiv tilbygning fra ca. 2020	1254
Gødningslager	Gyllebeholder fra 1994	1333

Nærmeste nabobeboelse - Nabobeboelse		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Kostald inklusiv tilbygning fra ca. 2020	65
Gødningslager	Møddingsplads	158

Nærmeste aktive boring jf. Jupiterdatabasen - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Foderlade der inddrages til stald	580
Gødningslager	Gyllebeholder fra 2010	532

Nærmeste aktive vandværksboring jf. Jupiterdatabasen - Vandforsyningsanlæg (almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Kostald inklusiv tilbygning fra ca. 2020	1167
Gødningslager	Møddingsplads	1259

Nærmeste vej (offentlig eller privat fællesvej) - Offentlig vej og privat fællesvej		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Ny kalveplads	15
Gødningslager	Møddingsplads	4

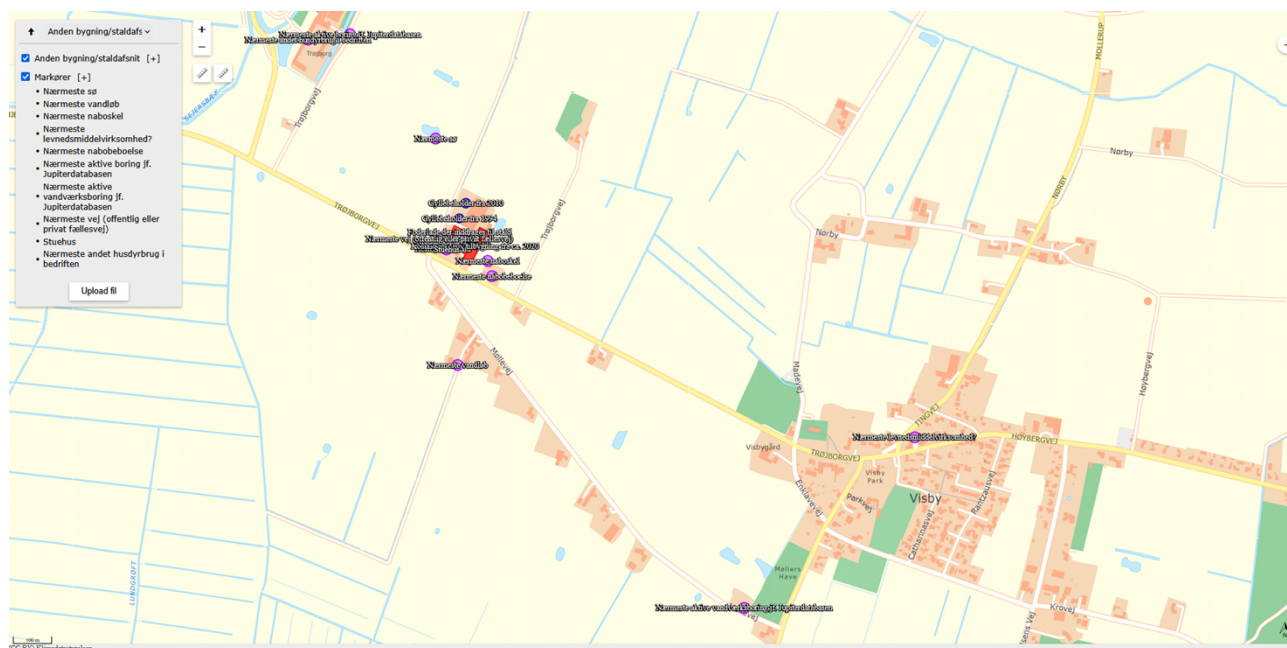
Stuehus - Beboelse på samme ejendom		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Kalvestald	7
Gødningslager	Møddingsplads	19

Tabel 4: Afstande jf. Husdyrlovens § 6 stk. 1 nr. 4 samt § 8 stk. 1

Afstandskravene fra stalde og gyllebeholdere til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m², offentlig vej og privat fællesvej samt beboelse på samme ejendom er 15 m - afstandskravene til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning og til levnedsmiddelvirksomhed er på 25 m - afstandskrav til nabo-skel er på 30 m og afstandskrav til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning og nærmeste nabobeboelse er på 50 m. Kommunen har oplyst, at markvejen vest for husdyrbruget er en kommunal ejet privat fællesvej.

For gyllebeholdere er der yderligere et afstandskrav på 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m².

Husdyrgodkendelse.dk opgiver afstanden fra nærmeste stald, lager eller indtegnet anden bygning i forhold til de forskellige udpegninger (markører). Punkterne er vist så de ligger tættest muligt på tilbygningen til kostalden, den nye kalveplads samt foderladen, der inddrages til stald.

Figur 2: Oversigtskort over nærmeste afstandsmarkører

Møddingspladsen er en eksisterende lovlig møddingsplads og udløser derfor ikke krav om fornyet dispensation i forhold til afstandskrav til privat fællesvej. Kalvestalden ligger 7 m fra stuehuset. Såfremt kommunen mener, at en ændring fra dyretypen småkalve i dybstrøelse til alle typer kvæg, heste, får og geder udløser krav om fornyet dispensation, og eventuelt ikke er sindet på at meddele dispensation, vil dyretypen blive ændret tilbage til kalve under 6 mdr.

Alle øvrige afstandskrav overholdes.

2.5 Ammoniakemission og -deposition samt biodiversitet (B5, B4)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift samt evt. oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre fremgår af tabel 5.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2916,3	392,1	3308,4
Nudrift	2038,5	392,1	2430,6
8 års-drift	2038,5	366,2	2404,7

Tabel 5: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og totalt fra husdyrbruget

De nærmeste naturtyper i forhold til husdyrbruget er udpeget (se figur 3 og 4)

Figur 3: Husdyrbrugets placering i forhold til de nærmeste naturområder

Figur 4: Husdyrbrugets placering i forhold til alle udpegede naturområder

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

I tabel 6 ses de specifikke krav for maksimal total- og merdeposition af ammoniak til kategori 1 og 2 natur, samt krav der kan stilles til kategori 3 natur.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL3 (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. Totaldeposition (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Kan fx være enge, strandenge og søer	
* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1.000 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m		

Tabel 6: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak

³ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 927 af 28/06/2024

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Nærmeste eng - OBS: ikke kategori 3 natur!	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Nærmeste sø - OBS: ikke kategori 3 natur!	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,2	0,2	0,5
Udpegning af kategori 3 skov - tilgroet lysåbent	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,3
Mose mod nord	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,3
Kategori 2 natur jf. kommunens interne kort	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kategori 2 natur jf. kommunens interne kort	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Nærmeste kategori 2 natur	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Nærmeste kategori 1 natur mod vest	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Nærmeste kategori 1 natur mod øst	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Tabel 7: Total og merdeposition af ammoniak til udpegede naturområder

Kategori 1 natur

De nærmeste kategori 1 naturområder ligger i habitatområderne Sølsted Mose knap 5 km øst for husdyrbruget og Vadehavet godt 7 km vest for husdyrbruget (se figur 4). Da der beregnes 0,0 kg N/ha/år til kategori 1 naturområderne er det ikke undersøgt, om der er andre husdyrbrug, der påvirker kategori 1 naturen. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens totaldepositionskrav på 0,2-0,7 kg N/ha/år til kategori 1 natur er således overholdt.

Kategori 2 natur

Det nærmeste kategori 2 naturområde er ifølge Husdyrgodkendelse.dk et overdrev knap 4 km vest for husdyrbruget. Tønder Kommune har på deres interne kort over kategori 1, 2 og 3 natur endvidere udpeget to moser godt 4 km østnordøst og østsydøst for husdyrbruget som kategori 2 natur. Beregningerne viser, at der er en totaldeposition til alle naturarealerne på 0,0 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet til kategori 2 natur er dermed overholdt, idet totaldepositionen er mindre end 1 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur og § 3 områder

De nærmeste kategori 3 naturområder en mose/kategori 3 skov samt en mose ca. 800 m nord for husdyrbruget.

Herudover er der fortaget beregninger til nærmeste sø og eng. Søer, enge og strandenge er ikke omfattet af kategoriseringen af natur, men er beskyttet af Naturbeskyttelsesloven.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at merdepositionen til naturpunkterne er på maks. 0,2 kg N/ha/år i forhold til både nudrift og 8 års drift. Det skrappeste krav, kommunen kan stille til kategori 3 natur, er en merdeposition på maks. 1,0 kg N/ha/år, hvilket er overholdt.

Bilag IV arter

Ifølge Danmarks Miljøportal er der ikke fundet bilag IV arter inden for 1.000 m fra husdyrbruget.

Figur 5: Bilag IV arter inden for ca. 1.000 m fra husdyrbruget (Kilde <https://naturdata.miljoportal.dk/>)

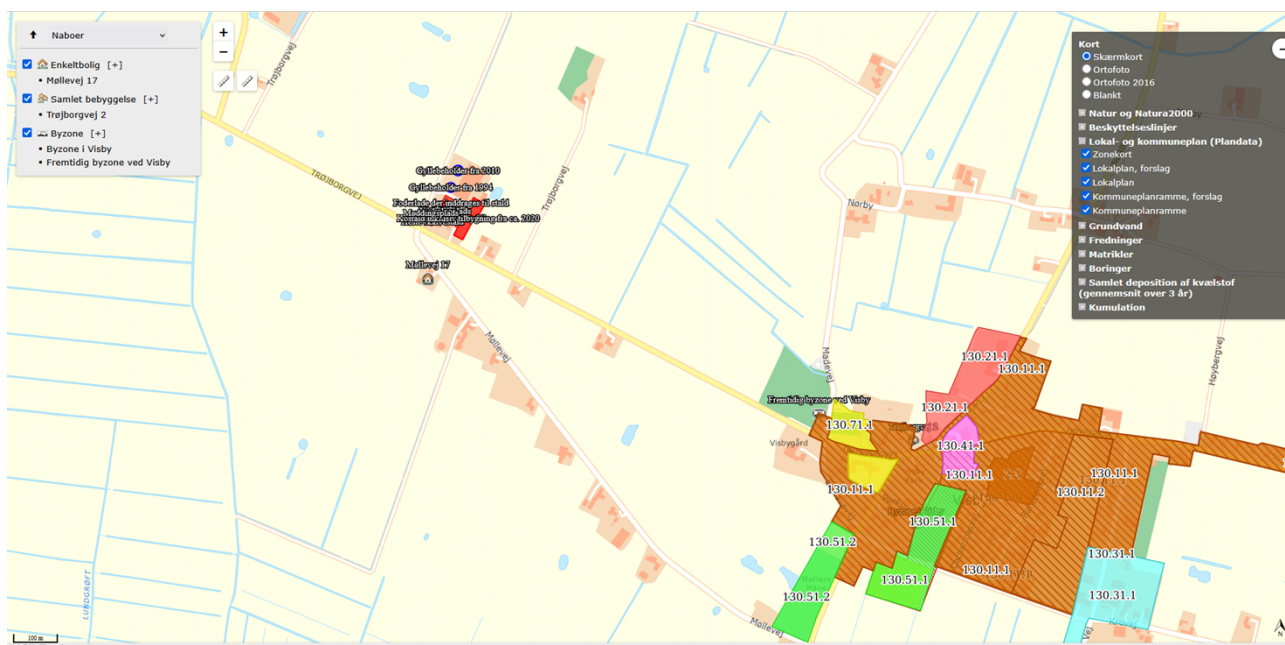
I forbindelse med etableringen af den nye kalveplads bliver det nødvendigt at fælde to træer. Træerne er op til ca. 8 m høje. Alderen af træerne er ukendt. Træerne som fjernes ligger i umiddelbar tilknytning til eksisterende stalde, driftsbygninger og anlæg, hvor der er en del uro. Der er i træerne ikke observeret flagermus, spættehuller eller fugle og fuglereder af fuglearter optaget på bilag 6 i Habitatbekendtgørelsen.⁴

Det vurderes derfor at træerne kan fældes, uden at det får en væsentlig konsekvens for dyrelivet.

2.6 Lugtemission (B6, B4)

Nærmeste lugtberegningspunkter er udpeget i ansøgningsskemaet i Husdyrgodkendelse.dk (se figur 6). Trøjborgvej 16 er ejet af ansøger, og er derfor ikke udpeget som nabo.

⁴ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter BEK nr 1098 af 21/08/2023

Figur 6: Nærmeste nabo, samlet bebyggelse, byzone og sommerhusområde

Der er ikke kumulation med hensyn til lugt fra andre husdyrbrug i forhold til nærmeste nabo, nærmeste samlede bebyggelse og relevante lokalplanlagte område samt byzone-/sommerhusområde, da der ikke er husdyrbrug med mere end 750 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ pr. år inden for 100 m fra nabobeboelsen på Møllevej 17 og 300 m fra samlet bebyggelse udløst af Trøjborgvej 2 samt byzoneområdet ved Visby. Der er ikke udpeget nærmeste lokalplanlagte område i landzone, da det ligger meget længere væk end samlet bebyggelse.

Beregningerne viser, at lugtgeneafstandene overholdes og at beskyttelsesniveauet for lugt dermed er overholdt (se tabel 8).

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Møllevej 17	0	FMK	93,8	93,8	174,8	Ja
Trøjborgvej 2	0	NY	215,7	215,7	1207,3	Ja
Byzone i Visby	0	NY	323,2	307,1	1315,6	Ja
Fremtidig byzone ved Visby	0	NY	323,2	323,2	978,7	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone ? i

Konsekvenszone: 372 m

Tabel 8: Beregning af lugt geneafstand til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone mv.

2.7 Øvrige emissioner og gener (B7)

De enkelte kilder til gener/forurening er beskrevet i de efterfølgende afsnit. Nærmeste beboelse, der ikke er ejet, ligger ca. 100 m fra nærmeste overkørsel og ca. 120 m fra nærmeste stald/ anlæg/drifftsbygning mv. på husdyrbruget, hvorfor der er rimelig god afstand i forhold til eventuelle gener.

2.7.1 Støj (B7)

De største støjgener vil forekomme i forbindelse med fodring, gyllepumpning, oprøring af gyllebeholdere samt transport af dyr, foder, halm og husdyrgødning mv.

Transporter forbi naboer vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra anden vejtransport. Der ligger ingen nabobeboelser i umiddelbar tilknytning til husdyrbrugets interne kørearealer. Nye støjkloder er fra dyr på kalvepladsen, i tilbygningen og foderladen, samt transporter i forbindelse hermed.

Pga. afstanden til nærmeste naboer mv. vurderes støj ikke at kunne genere naboer væsentligt.

2.7.2 Rystelser og vibrationer (B7)

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transporter til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Der sker ingen væsentlige ændringer i kilderne til rystelser og vibrationer på husdyrbruget med det ansøgte. Kilder kan fx være stationære eller mobile maskiner og pumper.

Pga. afstanden til nærmeste naboer mv. vurderes eventuelle rystelser og vibrationer ikke at kunne genere naboer.

2.7.3 Støv (B7)

Støv vil primært forekomme i forbindelse med transporter, hvor eventuelt jord på asfaltveje kan hvirvles op eller ved kørsel på jord eller grusarealer. Kørearealerne omkring husdyrbruget er primært grusarealer. Der er dog betonbelagte arealer vest for og delvist nord for den brede del af kostalden. Tilsmudsede veje fejes ved behov.

Pga. afstanden til nærmeste naboer mv. vurderes der ikke at være støvkilder, der vil kunne genere naboer.

2.7.4 Lys (B7)

Den eneste udendørs belysning, der er på husdyrbruget, er lamper på nogle af gavlene på bygningerne samt i forbindelse med stuehuset. Der er ingen projektører eller høje lysstandere. Al udvendig belysning er skumrings-/sensorstyret.

Der vil i begrænsede perioder kunne holde køretøjer med lyset tændt ved staldene, foderladen, maskinhuset, møddingspladsen og gyllebeholderne. Fremadrettet også ved den nye kalveplads.

Det vurderes, at belysning ikke vil kunne genere naboer pga. arten af belysningen og afstanden til naboer.

2.7.5 Skadedyr (B7)

Der er ikke større problemer med fluer, bl.a. pga. at der benyttes sand i sengebåsene. Når der er behov for fluebekæmpelse, opsættes der flue-gardiner (klæbebekæmpelse).

Rotter og mus bekæmpes via en privat ordning (pt. Mortalin Agro). Der er pt. opsat ca. 32 klapfælder/giftkasser på husdyrbruget. Hvis der konstateres rotter, vil kommunen blive kontaktet.

Med bekæmpelse af fluer, rotter og mus vurderes der ikke at kunne opstå gener for naboer mv.

2.7.6 Transporter (B7)

Al transport i forbindelse med husdyrbruget sker via overkørslen til/fra Trøjborgvej, samt markvejen vest for bygningssættet, som har forbindelse til en intern kørevej til/fra Trøjborgvej 21. Markvejen er ifølge oplysninger fra kommunen en privat fællesvej.

Interne transporter af dyr og foder mv. mellem Trøjborgvej 18 og 21 sker ad den interne kørevej/den private fællesvej uden at komme ud på offentlig asfalteret vej.

Tunge transporter forventes at ske primært i dagtimerne. Dog vil der i forbindelse med udbringning af husdyrgødning køres uden for dette tidsrum for at få færrest muligt kørselsdage. Herudover vil der komme kørsel med personbiler (praktikanter, dyrlæge, kontrollanter mv.).

Der er ikke detaljeret kendskab til tidligere ejers transporter, og der er derfor kun beskrevet de nuværende transporter. Herunder er vist det skønnede antal tunge transporter årligt. Interne transporter er markeret med en stjerne (*).

Tunge transporter (en transport ind og ud betragtes som en samlet kørsel)	Antal/år
Afhentning af mælk (tankbil, kapacitet til 36 ton)	0
Flytning af dyr mellem Trøjborgvej 18 og 21 (traktor og vogn)	ca. 130*
Afhentning af tyrekalve (traktor og vogn)	ca. 17
Transport af døde dyr til Trøjborgvej 21 (traktor og vogn)	ca. 17*
Dyr til slagteri (lastbil)	ca. 26
Indkørsel af foder fra foderstofforretning (lastbil, kapacitet til ca. 36 ton)	ca. 17
Diverse sækkevarer (lastbil)	ca. 12
Indkørsel af græs og majs (traktor og vogn, kapacitet op til ca. 55 m ³)	ca. 120**
Indkørsel af halm (traktor og vogn, kapacitet til 30 bigballe pr. læs)	ca. 10
Afhentning af dybstrøelse (lastbil, kapacitet til 35 ton)	ca. 22
Transport af gylle/afgasset biomasse (tankbil, kapacitet til 38-40 ton)	ca. 40
Udkørsel fra gyllebeholdere (traktor med gyllevogn med slæbeslanger eller nedfælder, kapacitet til ca. 30 ton)	ca. 236
Dieselolie (lastbil)	ca. 12
Afhentning af dagrenovation (lastbil)	ca. 26
I alt	ca. 685

Tabel 9: Skønnede antal transporter

** En del af disse transporter kommer direkte fra marker omkring Trøjborgvej 18 og 21 og kører derfor ikke på offentlig vej.

Der er ikke indgået en fast aftale om mængden af gylle, der afhentes af biogasanlægget eller mængden der returneres. Antal transporter tager udgangspunkt i 1.500 m³, der er den mængde, der forventes afgasset i 2025.

Herudover vil der være et antal transporter i forbindelse med markdriften, der primært varetages af en maskinstation.

Pt. malkes ikke på husdyrbruget, men malkeanlægget er fortsat funktionsdygtigt og der er fortsat en 10.000 l mælketank i forbindelse med malkestalden i kostalden. Hvis der igen skal afhentes mælk, vil dette formentlig ske med en transport hver anden dag. Foderopbevaringen på Trøjborgvej 18 rækker ikke til et helt

år. I perioden februar-maj måned er der således en daglig transport af foder fra Trøjborgvej 21 til Trøjborgvej 18 ad den interne kørevej/den private fællesvej.

2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8)

Emnerne er beskrevet i efterfølgende afsnit 2.8.1-2.8.7. Husdyrgødningen fra husdyrbruget køres ud på be-
driftens arealer og eventuelt andre udbringningsarealer i overensstemmelse med gældende regler. Der sker
ingen ændringer af markdriften i forbindelse med ansøgningen. Med det begrænsede byggeri forventes der
ikke at ske nogen væsentlig negativ påvirkning af jordbund, jordarealer og vand, eller deres relative rigdom,
forekomst, kvalitet eller regenereringskapacitet i området og dets undergrund. Der er ikke registreret jord-
forurening på husdyrbruget. Husdyrbruget ligger uden for Region Syddanmarks graveområde jf. Råstofplan
2020.

2.8.1 Døde dyr (B8)

Døde dyr køres til Trøjborgvej 21, hvor de opbevares overdækket til de bliver afhentet af Daka. Døde dyr til-
meldes til afhentning den efterfølgende hverdag. Daka genanvender døde dyr til at fremstille bl.a. biobrænd-
stof og biodiesel.

2.8.2 Affald (B8)

Der vil være fokus på at producere så lidt affald som muligt. Affald fra husdyrbruget vil blive sorteret, opbeva-
ret og bortskaffet miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Tønder Kommunes affaldsregulativ.

Olieskift mv. sker på et eksternt værksted eller af servicefirma, som tager spildolie og brugte olie- brændstof-
filtre med retur. Der er derfor ikke affaldsfraktioner i form af spildolie, olie- brændstoffiltre eller blyakkumula-
torer på husdyrbruget. På sigt er det muligt, at værkstedet i maskinhuset i BBR 2 tages i brug til værksted igen,
og at der kommer oplag af olieråvarer samt opbevaring af olieaffald mv.

Der forventes intet medicinaffald, da der normalt kun benyttes afmålte doseringer. Køleskab til medicin står i
kontoret i forbindelse med malkestalden.

Madaffald, glas, pap, papir, andet plast, tekstilaffald samt mad- og drikkekartoner er normalt i så begræn-
sede mængder, at disse kommes i husstandens genbrugsbeholdere.

Øvrige affaldsfraktioner køres til Trøjborgvej 21. Her samles de forskellige fraktioner af metal, landbrugsplast
og eventuelt andet plast og brændbart restaffald. Marius Pedersen afhenter brændbart restaffald. Lysstofrør
forventes taget med af elektrikerne.

Eventuelt andre affaldsfraktioner vil blive kørt til genbrugspladsen på Nyhedevej 1, 6280 Højer.

Forud for nedrivningen af ungdyrstalden og den lille gyllebeholder vil der blive anmeldt nedrivning samt an-
meldt affald fra nedrivningen.

2.8.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)

Der er opstillet en 1.500 l olietank til diesel i maskinhuset. Maskinhuset har støbt og tæt bund. Køretøjer bak-
ker delvist ind i maskinhuset, så påfyldning sker på befæstet areal. Eventuelle vaskemidler til rengøring af
malkeanlæg og mælketank mv. opbevares i forbindelse med malkestalden i kostalden.

Da husdyrbruget drives økologisk, er der ingen opbevaring af bekæmpelsesmidler.

2.8.4 Råvarer (B7)

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for.

Kvæget fodres med ensilage og en mindre andel indkøbt kraftfoder og mineraler. Ensilage opbevares på en-
silagepladserne i den store foderlade og kraftfoder opbevares i råvarehuset i forlængelse af kostalden. Halm

til strøelse opbevares i nordenden af den store foderlade. Der opbevares wrapballer på den tidligere ensilageplads øst for den store foderlade. Ballerne åbnes og håndteres inde i foderladen på fast bund.

2.8.5 Energiforbrug (B8)

Der anvendes primært el til belysning, pumpning af gylle, øvrige elektriske maskiner samt forbrug i beboelsen. Hvis der igen skal malkes på husdyrbruget, vil der endvidere blive benyttet el til mælkekøling.

Staldene og de øvrige driftsbygninger opvarmes ikke. Stuehuset opvarmes vha. luft til vand varmepumpe.

Skønnet årligt forbrug ud fra en måneds elforbrug:

Type	Årligt forbrug
El	ca. 75.000 kWh
Diesellole	ca. 18.000 l

Tabel 10: Energiforbrug

Ansøger udskifter løbende belysningen til LED-belysning. Det meste af belysningen er udskiftet til LED-belysning (kostalden er med LED-belysning).

2.8.6 Vandressourcen og vandforbrug (B8)

Husdyrbrugets bygninger og anlæg ligger inden for områder med drikkevandsinteresser (almindelige, ikke særlige).

Vand vil primært blive benyttet drikkevand til dyr, vask af kalvehytter og forbrug i boligen, samt til vask af malkeanlæg og mælketank, hvis der igen skal malkes på husdyrbruget. Vand kommer fra Visby Vandværk.

Skønnet årligt forbrug ud fra en måneds vandforbrug:

Type	Årligt forbrug
Drikkevand, vask i stalde mv.	ca. 8.000 m ³
Forbrug i stuehuset	ca. 160 m ³
I alt	ca. 8.160 m ³

Tabel 11: Vandforbrug

Der er vandkar eller drikkekopper i staldene.

2.8.7 Spildevand og restvand (B8)

Spildevand fra beboelsen ledes til septiktank og videre til nedsivningsanlæg i gårdspladsen ved stuehuset.

Der er intet wc i forbindelse med staldanlægget. Der sker ingen ændringer af typen eller mængderne af sanitært spildevand som følge af det ansøgte. Tagvand fra alle eksisterende bygninger ledes dels til nedsivningsgrøfter vest og syd staldanlægget og dels via rørledning til Sejersbæk. Tagrenden fra tilbygningen til kostalden er koblet på den del af systemet, der udleder til Sejersbæk. Den ekstra tagflade udgør en meget begrænset del i forhold til den nuværende udledning.

Gyllerør og afledning af tagvand fremgår af bilag 1.

Der sker ingen vask eller påfyldning af sprøjte på husdyrbruget, da der er tale om økologisk drift. Alt overfladevand fra møddingsplads og ny kalveplads ledes til gyllebeholder og overfladevand fra øvrige kørearealer mv. nedsives direkte eller løber af til de nærliggende græs- og grusarealer, hvorfra det nedsives.

2.9 Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet under afsnittene 2.5-2.8.

De største ulykker, der kan forekomme på husdyrbruget, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle. Stalde, gyllekanaler, fortanke og gyllebeholdere er etableret med tætte og stabile bunde og sider, og der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrbrugets gylle (se afsnit 2.1.2). Gyllebeholderne er omfattet af 10 års beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende.

Skulle uheldet være ude og en af gyllebeholderne bryder sammen eller overfyldes ved en fejl, vil gyllen løbe ud på terrænet ved gyllebeholderne. Pga. den korte afstand til grøften vest for gyllebeholderne er der stor risiko for, at gyllen kan løbe til grøften. Grøften er en lukket grøft, hvorfra gyllen kan suges op. Der vil blive rekvireret maskinstation til at hjælpe med opdæmning, opgravning og opsugning af gylle/afgasset biomasse i tilfælde af udslip.

2.10 Klima

I forhold til klimaændringer er det især et ændret nedbørsmønster, der kan tænkes at påvirke husdyrbruget, da husdyrbruget ligger langt fra havet, og derfor ikke vil være direkte påvirket af f.eks. havspejlsstigninger. Der ses en tendens til øget nedbør i det centrale Sønderjylland over de sidste ca. 10 år, og det vil betyde en lidt øget mængde regnvand i gyllebeholdere. Som beskrevet i afsnit 2.1.2 er der tilstrækkelig opbevaringskapacitet til rådighed, så der er ikke risiko for, at øget nedbør vil give anledning til overløb af gyllebeholdere eller behov for at køre gylle ud under uhensigtsmæssige vejforhold.

Nedenfor fremgår husdyrbrugets sårbarhed i forhold til nedbør, vandstandsstigning fra vandløb og hav samt grundvandspåvirkning.

Nedbør

Figur 7 herunder fremgår de områder og bygninger, der kan blive påvirket ved værst tænkelige nedbørsmængde.

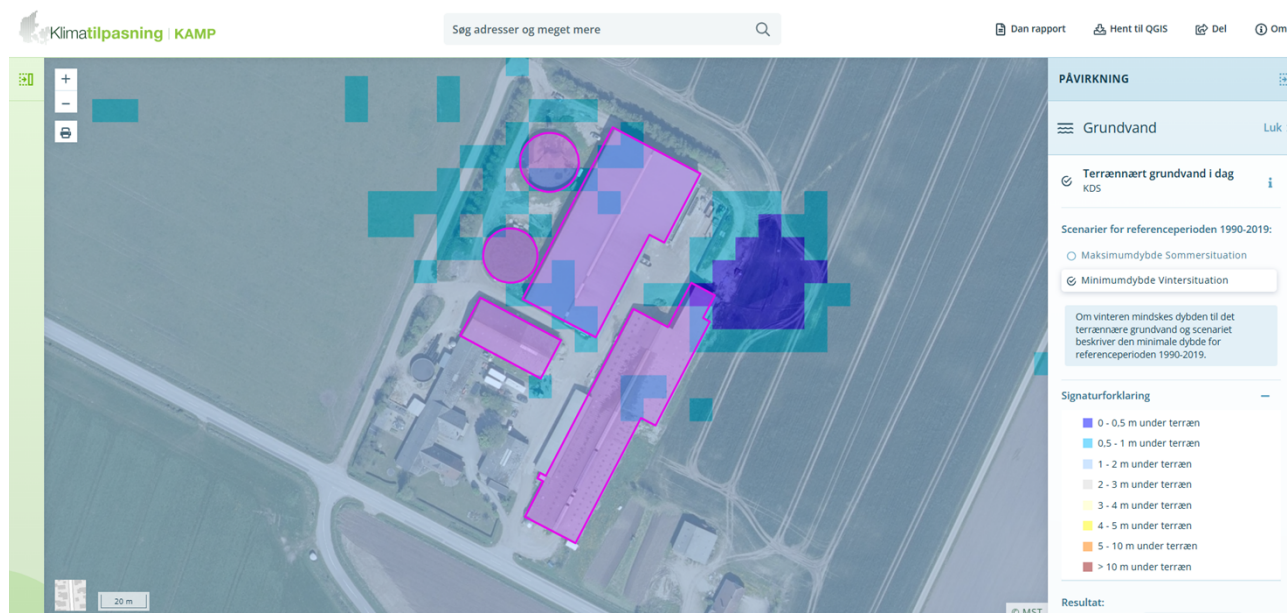
Der har ikke tidligere været problemer med oversvømmelser på husdyrbruget eller forurening som følge af store nedbørsmængder. Kapaciteten i gyllebeholderen der pumpes til kontrolleres jævnligt, og vurderes forud for varslinger af megen nedbør for at undgå overløb.

Figur 7: Områder der kan blive påvirket af nedbør. Kilde: <https://kamp.klimatilpasning.dk/>

Grundvand

Af figur 8 fremgår det, at grundvandet omkring ejendommen står forholdsvis højt (højde på ½-2 meter under terræn i vintersæsonen). Gyllebeholderne er gravet op til 2,5 m ned i terrænet. Gyllebeholderne bundtømmes normalt aldrig i vinterperioden, hvor grundvandet står højt. Der er omfangsdræn og inspektionsbrønd i forbindelse med den store gyllebeholder, hvor det er muligt at tjekke højden af grundvandsstanden.

Figur 8: Grundvandshøjde omkring husdyrbruget om vinteren. Kilde: <https://kamp.klimatilpasning.dk/>

Vandløb og hav

Husdyrbruget ligger uden for et område, der påvirkes af oversvømmelser fra vandløb eller havandsstigning.

2.11 Forslag til egenkontrol (B7)

Ansøger har ingen forslag til vilkår om egenkontrol.

2.12 BAT-Ammoniakemission (B9)

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at det vejledende BAT-krav for ammoniak overholdes.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2916	392	3308
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2916	392	3308
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 12: BAT-beregning

2.13 Grænseoverskridende virkninger (B10)

Der er godt 12 km til den dansk-tyske grænse i fugleflugt, hvorfor det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er.

2.14 Alternativer løsninger og 0-alternativet

Ansøgningen indsendes for at få en ny miljøtilladelse til lovliggørelse af en tilbygning, etablering af en kalveplads samt inddragelse af en foderlade til stald. Da der er tale om dels en lovliggørelse og dels ibrugtagning til en eksisterende bygning til stald, er der ikke beregnet på alternative placeringer. Med hensyn til kalvepladsen placeres den midt i det eksisterende byggefelt og i god afstand fra naboer. Det giver derfor ikke mening at undersøge alternative placeringer.

Den generelle udvikling går mod større og større husdyrbrug for at kunne optimere indtjeningen. Husdyrbruget vil således gå glip af en øget omsætning og dermed mulighed for at udvikle husdyrbruget.

Da ansøgningen ikke udløser krav om etablering af yderligere teknologi, er der ikke vurderet på alternative teknologier.

Såfremt ansøgningen om udvidelse ikke godkendes, er 0-alternativet, at tilbygningen skal tømmes for dyr, at der ikke indsættes dyr i foderladen eller etableres en ny kalveplads, samt at husdyrbruget fortsætter med samme tilladte produktion, som fastsat i den eksisterende miljøgodkendelse fra 2009.

2.15 Erhvervsmæssig nødvendighed

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal kommunen ved opførelse af ny bebyggelse vurdere, om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugs-ejendom. Trøjborgvej 18 er noteret som landbrug. Landbrugsejendomme er undergivet landbrugspligt.

Miljøstyrelsen skriver i deres vejledning, at det er deres vurdering, at byggeri til brug for husdyrbrug i langt de fleste tilfælde vil være erhvervsmæssigt nødvendigt, bl.a. fordi landmanden som udgangspunkt ikke har interesse i at opføre byggeri, der ikke er nødvendigt for driften af husdyrbruget, men at det er et krav, at der foretages en konkret vurdering af den erhvervsmæssige nødvendighed. Selv hvis kommunen skulle vurdere, at der ikke er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri, betyder det ikke i sig selv, at byggeriet ikke kan godkendes. Eventuelt skal kommunen fastsætte yderligere vilkår til varetagelse af landskabshensyn, hvis det vurderes, at der er tale om byggeri af industrilignende karakter.

Tilbygningen er opført for at give malkekøerne mere plads og forbedre dyrevelfærden. Ungdyrstalden er slidt ned, og der er ikke plads nok til småkalve. Den nye kalveplads og inddragelsen af foderladen til kalve vil således bidrage til forbedret dyrevelfærd for kalvene.

Udvidelsen/ændringerne vurderes derfor at være erhvervsmæssig nødvendig.

2.16 Oplysninger om konsulenten (A4)

Ansøgningen er udarbejdet af Cand.scient. Ulla Refshammer Pallesen, Spiras, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold i mere end 21 år. Først i den kommunale enhed Sønderborg Områdets Miljøcenter og senere som miljørådgiver i landboforeningen Spiras (tidligere LandboSyd).

3. Screening af om projektet er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering (D1-3)

Projektet vurderes ikke at kunne medføre væsentlige virkninger på miljøet i relation til de kriterier, der er anført i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, punkt D nr. 1 og 2, der omhandler projektets karakteristika og placering eller arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet under hensyn til projektets indvirkning på faktorer, der følger af § 4, stk. 8.

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 63 punkt 3, skal husdyrbruget særkender beskrives. Det vurderes at denne ansøgning beskriver alle husdyrbrugets særkender.

I forhold til alle gener og emissioner vurderes afstanden til natur og nabobeboelser mv. at være så stor, at der ikke vil kunne forekomme væsentlige påvirkninger af eller gener for omgivelserne. Som beskrevet i ansøgningen overholdes beskyttelsesniveauerne med hensyn til lugt og ammoniak.

Ansøgningen vurderes derfor ikke at være omfattet af kravet om miljøkonsekvensvurdering.

4. Konklusion

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte tilladelse ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Tønder Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

Husdyrbruget har ligget på Trøjborgvej 18 med det nuværende staldanlæg siden 2006, foderladen er etableret i 2008 delvist hen over daværende ensilagepladser og råvarehuset er opført i 2020. Husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne i forhold til intensitet og kompleksitet og påvirkningernes sandsynlighed er derfor kendt af omgivelserne. Med husdyrbrugets størrelse og en afstand til nærmeste ikke ejede nabobeboelse på ca. 120 m fra nærmeste anlæg på husdyrbruget, vil husdyrbruget ikke kunne medføre gener for omgivelserne, hvilket ansøgningen redegør for.

Når en gang husdyrbruget ophører, vil stalde og anlæg kunne tømmes, rives ned og fjernes og arealet lægges ud som mark eller andet formål.

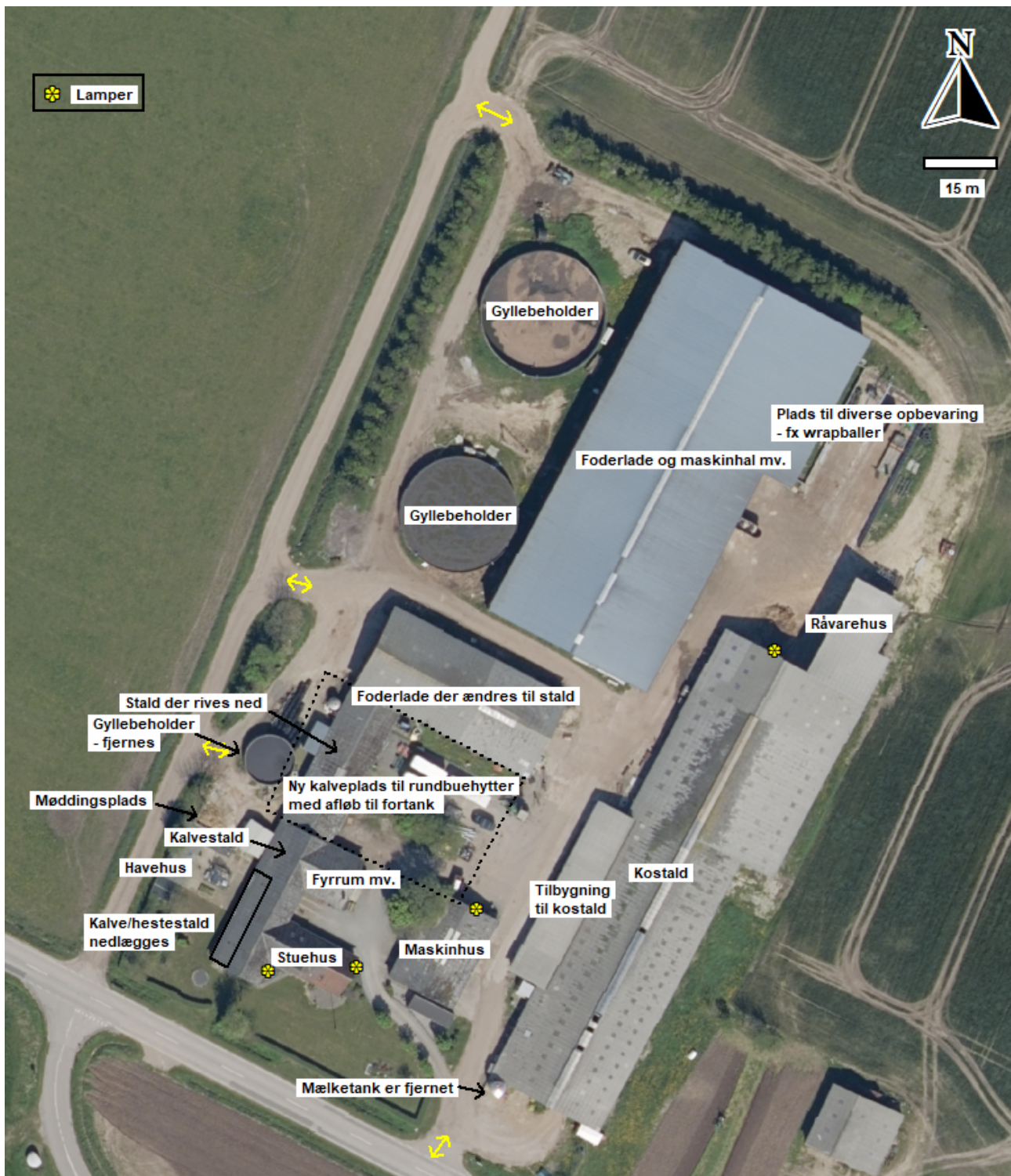
5. Bilag

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Opgørelse af produktionsarealer

Bilag 3: Ledningsplan

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Opgørelse af produktionsarealer

Trøjborgvej 18									
Stald	Dyre- og gultype nudrift	Dyre- og gultype ansøgt drift	Nyt	Ansøgt drift	Nudrift	8 års drift	Kommentarer		
Kostald, bred del	Malkekøer, kvier og stude; Sengestald med spalter	Alle kvæg; Sengestald med spalter		536	536	536	Opgjort ud fra staldtegn og oplysninger fra ansøger		
Kostald, bred del	Malkekøer, kvier og stude; Dybstrøelse	Alle kvæg; Dybstrøelse		119	119	119	Opgjort ud fra staldtegn og oplysninger fra ansøger		
Kostald, smal del	Malkekøer, kvier og stude; Sengestald med spalter	Alle kvæg; Sengestald med spalter		891	891	891	Opgjort ud fra staldtegn og oplysninger fra ansøger		
Kostald, smal del	Malkekøer, kvier og stude; Dybstrøelse	Alle kvæg; Dybstrøelse		24	24	24	Opgjort ud fra staldtegn		
Tilbygning til kostald		Alle kvæg; Sengestald med spalter	x	234		0			
Ungdyrstald	Kalve, (under 6 mdr.); Dybstrøelse	Rives ned		0	33	33			
Ungdyrstald	Malkekøer, kvier og stude; Dybstrøelse	Rives ned		0	123	123	Opgjort ud fra staldtegn		
Kalvestald	Kalve, (under 6 mdr.); Dybstrøelse	Alle kvæg; Dybstrøelse		90	90	90			
Kalve/hestestald	Kalve, (under 6 mdr.); Dybstrøelse	Intet dyrehold		0	40	40	Det er antaget at halvdelen af arealet har været benyttet til kalve		
Foderlade	Heste. Dybstrøelse	Intet dyrehold		0	40	40	Det er antaget at halvdelen af arealet har været benyttet til heste		
Ny kalveplads	Intet dyrehold	Alle kvæg; Dybstrøelse	x	495	0	0	Dybstrøelsesarealer på hver side af fodergang på ca. 5 m		
I alt		Alle kvæg; Dybstrøelse	x	450	0	0			
				2839	1896	1896			
Kostald i alt:	Spalter	Alle kvæg; Sengestald med spalter		1661	1427	1427			
Kostald i alt:	Dybstrøelse	Alle kvæg; Dybstrøelse		143	143	143			

Bilag 3: Ledningsplan

